

Kú Lajos méltatása

Az egyszerűségében zseniális ötlet, az Összmagyar Nemzeti Diák bajnokság végre valóban összmagyar nemzeti üggyé nemesedett. Azzal, hogy a Magyar Örökség és Európa Egyesület Magyar Örökség-díj Bírálóbizottsága Kú Lajosnak ítélte oda a Magyar Örökség címet, megtörtént az áttörés, a hivatalos elismerés: az egykori ferencvárosi és olimpiai ezüstérmes válogatott labdarúgó, a mindmáig utolsó magyarként BEK-döntőt játszott klasszis ideája napjainkban a viszonylagos nemzetegyesítés legtisztább és leghatékonyabb eszköze.

Az ötletgazda már eddig is azt mondta és érezte, mesebeli történet az övé, ám mostantól új fejezetek íródhatnak e valóságos mesébe. Amely úgy kezdődött, hogy hősünk korabeli szóhasználatnál élve disszidálni kényszerült, de csak annak biztos tudatában volt képes erre, hogy egyszer végleg hazatér. Miután a fél világot körbefutallozta, visszaszerződve Ausztriába, Burgenlandba, azaz a Várvidékre, első útja a Neusiedler Seehez vezetett, és megsimogatta a vizét, mert azt a túloldalon már Fertő tónak hívják.

Amikor aztán a lábát is betehette a magyar földre, igyekezett minél hamarabb behozni minden elmaradást. 1997 novemberében végleg hazaköltözött Belgiumból, és mert gyermekkorától a Szent István-i Magyarország volt a szíve csücske, szervezett egy színészekből, művészekből, sportolókból álló csapatot, amellyel sorra látogatták az elcsatolt részeket. Négy év alatt Nagy-Magyarország minden zegét-zugát bejárták, aztán egyszer csak támadt Kú Lajosnak egy merész gondolata: szép, szép, hogy két-három hetente útra kelnek, jókat fociznak, barátkoznak, de ennél több kellene. Valami komolyabb, maradandóbb, szervezettebb. És mi más lehetne az egyesítő erő, mint a sport, a labdarúgás, kit szólítsanak meg elsőként, ha nem a diákokat?

Már az első kiírásra több mint kétszáz csapat jelentkezett szerte a Kárpát-medencéből. Az ünnepélyes megnyitót 2003. szeptember 17-én tartották Székelyudvarhelyen, legnagyobb nemzeti kisebbségünk anyavárosában, az első döntőn, az Üllői úti Fradi-stadionban még ott volt Puskás Öcsi, Grosics Gyula, Balczó András és Mádl Ferenc, a hivatalban lévő köztársasági elnök. Meg is könnyezte, amint az első győztesek, a székelyudvarhelyi fiúk letérdelnek a pálya kezdőkörében, és szívükre tett kézzel éneklük a székely himnuszt.

Mindhova barátként mentek, és ezt előbb-utóbb azok is felismerték, akik először veszélyforrást, ellenséget sejtettek bennük. Akik attól tartottak, cölöpöket is hoznak magukkal, hogy mindjárt ki is jelöljék az új határokat. A temesvári Bartók líceum román igazgatója például bokros teendőire hivatkozva kimentette magát az ünnepélyes megnyitó alól, de amikor azt hallotta, hogy a magyar után a román himnusz is felcsendül, nyílt az ajtó, belépett rajta, széles mosollyal tapsolt, és azt mondta, ez így nagyon korrekt. Az sem véletlen, hogy a diák bajnokságra benevező csapatok tizennyolcas kereteiből csak tizenöt játékosnak kell magyarnak lennie. Az egyik korai kiírásban győztes zentaiak kapuját például a topolyai szerb rendőrparancsnok fia védte, és miután hazatért a srác, az apja nem is értette, a gyerek miért meséli még a diszkóban is, hogy micsoda élményben volt része, mennyire megszerette a magyarokat. De az is maradandó élmény, amint Kárpátalján az oktatási osztály ukrán vezetője a banketten a hetedik vodka után feláll, és kijelenti: Lajos, a világ végéig meneteljünk így, együtt!”

Ha addig talán nem is, de adódik a kérdés: hol lehet a végcél? Kú Lajos a magát már elérte, sohasem titkolja, a legszebb álma vált valóra. Azzal foglalkozhat, amiért rajong: csodás tájakon, történelmi magyar vidékeken fantasztikus emberekkel, csillogó szemű gyerekekkel találkozhat.

A futballtornaként indult diák bajnokságot térben, időben és lélekben is egyre tágította. A labdarúgás mellé csatlakozott a kézilabda, a birkózás, az asztalitenisz, a vetélkedés soha nem csak a sportpályákon zajlott, hanem az aktuális kerek évfordulók kapcsán a magyar történelem, irodalom és kultúra jeles eseményei, személyiségei is versenyfeladatok voltak. Összességében persze érvényesült a harmadik évezredre másutt már megkopott Coubertin-i elv: nem a győzelem, hanem a részvétel a fontos. Olyannyira igaz ez a diák bajnokságra, hogy Kárpát-medencei jelzőjétől megválni volt kénytelen, ugyanis Kanadából és az Egyesült Államokból is befutottak az első jelentkezők. Majd azzal búcsúztak, hogy a világ minden pénzéért sem hagynák ki a jövő évi találkozást.

A mű lassan, de biztosan túlnövi alkotóját, ezért is kell, kellett, amint a bevezetőben említettük, nemzeti ügyé válnia. Illetve elsősorban természetesen azért, mert így sokkal szélesebb körben terjeszthető a nemzeti összetartozás, a haza a magasban eszméje. Országrészek köthetők össze országrészekkel, települések településekkel, emberek emberekkel. Hihetetlen távlatok nyílhatnak meg előttünk, de a jelszó soha nem változik: senki ellen, mindenkiért.

Ballai Attila